

עוזבים את ההתנחלויות ועוברים לנגב

“במיוחד אין הבדל בין חנוכים לפנתון”. דוד ולרשטיין ומשפחתו. צילום: ישראל יסוף

מיאחד דורים

בשנים האחרונות עזבו עשרות משפחות מתנחלים את השטחים ועברו להפריח את השממה בנגב

כ־40 שנה לאחר שהוריהם עיבו את בתיהם ברחבי הארץ יזקימו התנחלויות על גבעות יהודה ושמרון, נראה שבין אנשי הדור השני של המתנחלים יש פאלה שמעדישים לעשות את הדרך ההפוכה ולהפריח דווקא את הנגב.

יותר מ־50 משפחות צעירות, שנרלו מעבר לקו הירוק, החליטו במהלך השנה האחרונה לעזוב את ביהן בהתנחלויות ולהקים בית חדש – בנגב. המצטרף האחרון לסדרה הוא הרב הצבאי הראשי לשעבר, תת־אלוף (מיל') אבי רונצקי, שלאחר 30 שנות מגורים באיתמר שבשמרון החליט לעבור עם משפחתו לכפר הסטודנטים אשלים שברמת נגב. אבל הוא ממש לא לבד: בין המתישנים החדשים ברזום גם רוד ולדשטיין, בנו של יו"ר מועצת יש"ע לשעבר פנחס ולדשטיין. לאחרונה עבר הבן עם אשתו וסלישת ילדיו מעפרה שבנבנימיץ לרתמים, שם פגש משפחות נוספות שעשו אותה הדרך מכמה מההתנחלויות הוותיקות

המגמה החלה כבר בשנות ה־90 עם הקמת נרעונים תורניים בעיירות פיתוח, אולם התפנית הגיעה לאחר ההתנתקות כאשר כרבע ממפוני גוש קטיף כ־250 משפחות, בהרו להתמקם מחדש דווקא בנגב. לדבריהם, אחד מלקחי ההתנתקות היה להתקרב לעם ישראל. "החלוצים של יהודה ושמרון שהוכיחו עצמם בעבר יתייסו עפשי כדי להוביל לתנופה אדירה בנגב ובגליל. הם ממשיכים את הדרך של הוריהם בהגשמת החזון הציוני", אמר המשנה לראש הממשלה והשר לפיתוח הנגב והגליל סילבן שלום.

גם בתנועת "אור" להתיישבות יהודית בנגב, שסייעה בהקמת היישוב, בידכו אתמול על החפתחותו. "אנחנו פועלים נשיר תוף הגופים הנוספים להביא לר־חיים משפחות צעירות מכל רחבי הארץ, ותושבי יהודה ושמרון הם בהחלט חלק מרכזי וחשוב בהרחבתו ובהפרכתו של היישוב הצעיר", אמר אתמול מייסד התנועה רנני פלמה, שווה ממייסדי ההתנחלות סנסנה בדר הברון והיום גר בירושם.

מידב שויסה: "חיפשו קהילה עם ערכים דומים לאלה שהכרנו כשילה ובעמונה ומצאנו אותה דווקא פה"

ביהודה ושמרון לרבות כיתאל, עמונה ואלוף־שבות. "כאנו בשם אותם ערכים. בעינינו אין הבדל בין רתמים לעפרה, וערד התיישבות לא נעצר בקו הירוק", אמר ולדשטיין שמורה כי גם להקפאת הבנייה יש קשר למגמה. "אנחנו אנשים ריאליים, אבל המצב פה מזכיר את יו"ש – גם פה יש שמירה ומאבק קרקעות. השוני הוא שפה ממשית את הקונסנוס, וביר"ש עדיין נלחמים עליו".

שניים מהמייסדים של רתמים היו תלמידי המכינה של הרב הצבאי הראשי רפי פרץ. "הרב רפי תמיד אמר שלא חשוב איפה אנשים יישבו – בנגב, ביר"ש, בגוש קטיף – מבחינתו הכול אותו דבר", אמר חנן מגל, תושב רתמים. גם שמוליק דיפמן, חבר קיבוץ ריכיים הסמוך וראש המועצה האזורית רמת נגב, מקבל בברכה את השכנים החדשים. "זה כמה שנים אני קורא לאנשי יש"ע לראות את יישוב הנגב כאתגר הציוני של שנות האלפיים", אמר אתמול. "אני שמח וגאה בצעירים שבחרו ברמת נגב

גרעין גדול נוסף של מתנחלים לשעבר ניתן למצוא במושב שוכה שבמועצה האזורית שדות נגב. מידב שויסה (33), שגדלה בהתנחלות שילה שבדרום השומרון ולאחר נישואיה עברה עם בעלה לטאחו עמונה ברמת הצור, הותוו על בשרה את תוכנית ההתנתקות. לאחר תקופה קצרה בירושלים החליטו היא ובעלה עם שני ילדיהם לעבור דווקא למושב בנגב. "חיפשו קהילה עם ערכים דומים לאלה שהכרנו כשילה ובעמונה ומצאנו אותה דווקא פה בשוכה", אמרה אתמול. "הכנו שכדי להגשים את הערכים שעליהם גדלנו עלינו לפנות לדרך החסברה באמצעות קשרים עם אנשים שלא גרים בשטחים".

בעוד שבוע, ב־28 בספטמבר, יקיים המשרד לפי תוח הנגב והגליל ירדן ננמל תל־אביב שאליו יגיעו נציגים מועשרות רשויות מקומיות מהנגב ומהגליל כדי לאתר אוכלוסייה אטרקטיבית לחיזוק היישובים הקיימים.